

PUNT DE MIRA

Alfred Canal

Pere Valls i Duran

Alfred Canal i Comas va néixer a Granollers l'any 1884. Aquest home, un dels més il·lustres de Granollers, era metge, periodista, historiador, poeta, escriptor, polític, esportista, humanista, etc. Anomenar tot el que va ser, i va fer aquest home per Granollers i pel país en aquest modest escrit és del tot impossible, ja que s'hauria de manllevar l'Enciclopèdia Catalana, i encara potser no en tindríem prou, ja que des de ben jove aquest home ja despuntava i fins ben poc abans de la seva mort acabada la nostra guerra civil, va ser capdavanter en defensa de la nostra investigació, innovació i molt avançat pel seu temps, en favor de la humanitat.

Recordar tot el que li va succeir a aquest gran home i a la seva família, seria obrir ferides, però hi ha molta gent gran de la nostra ciutat que encara se'n recorda. Després de tants anys de la seva mort, a aquest home encara no se li ha fet justícia als seus mèrits com a persona que estimava els valors més alts. Ara diuen que l'ajuntament li dedicarà un carrer.

Aquest home feia bona aquella dita, que diu que darrera d'un gran home hi ha una gran dona, tal com era la seva esposa Anna, la qual va patir, ajudar i defensar sempre al seu marit.

A les mans tinc una llista de fills predilectes i adoptius de la nostra ciutat, deu de predilectes i tres d'adoptius. Això ja ve des dels anys 1885, i el primer va ser el nostre Marià Mapons i Labros, i l'últim en Salvador Llobet i Reverter, que per cert vaig assistir al seu nomenament. Entre en Maspons i en Llobet n'hi ha d'altres com en Ruera, Cumella, Estrada, Fontdevila, Anna Mogas, etc., però el metge Canal no hi és.

La meua devoció pel metge Canal, em ve de petit, potser quan tenia 10 o 11 anys, ja que a casa meua els meus oncles sempre en parlaven, però quan m'assabentava de més coses era els diumenges de bon matí, i a dalt d'un carretó, una caixa de cava amb dos eixos i quatre rodes amb unes baranes. Els meus oncles i uns veïns del carrer de Corró que eren en Lucio i la Francesca Taulats, empenyien aquest carretó per la carretera de Granollers a Cànoves o Samalús per anar a buscar llenya per la llar de foc. Ells sempre en parlaven d'aquesta família. Jo, des de dins a la caixa amb els mitjons a les mans i bufanda a la boca, escoltava, i no em perdia detall de tot el que es deia del metge Canal i de la seva esposa, del mal que els hi van arribar a fer els del règim sorgit del 39 i guanyadors de la nostra guerra. Jo del metge Canal en vaig fer el meu heroi, i amb el pas del temps he anat recollint més dades i fets d'aquest gran home que fou l'Alfred Canal i Comas. Jo sí que el faig fill predilecte de Granollers.

Correu Obert

En aquesta secció es publicaran les cartes que adreïn els nostres lectors. Cal que els autors n'especifiquin el nom, cognoms, adreça i número de D.N.I., malgrat que podran ser publicades amb pseudònim sempre que la seva temàtica ho permeti, a criteri de la Redacció. Les cartes hauran d'estar escrites a màquina i preferentment no podran excedir de 25 ratlles. Segons aquestes condicions esmentades la Redacció es reserva el dret de publicar-les i el d'extractar-les o resumir-les quan calgui.

L'ESCLETXA

Felicitat laboral

Lourdes Cubells

Fa temps que algú em va dir que només un nou per cent de la població activa treballa de gust. Aquests afortunats són d'envejar, pertanyen a una minoria privilegiada, són els laboralment feliços.

És evident que ningú no és permanentment feliç, sinó que ens en sentim a estones, segons una sèrie de condicions; el nostre estat d'ànim també hi juga un gran paper. Però no hagués dit mai que el percentatge de desgraciats laborals (91 %) fos tan alt. És una xifra depriment i alhora lògica si analitzem com funciona la nostra societat; la majoria tenim un munt de raons per no treballar de gust.

Alguns, a l'edat de triar com guanyar-se les garrofes, s'han trobat amb un negoci familiar que rajava prou bé. Això té uns avantatges econòmics i socials, però aquests homes i dones de la segona o tercera generació fan una feina escollida pels seus avantpassats i ja se sap que no sempre el camí fressat és el desitjat.

Pel que fa als estudiants, sovint han de fer una carrera que no els plau, perquè no hi ha places per poder estudiar la que volien. No crec que el resultat sigui gaire satisfactori.

N'hi ha d'altres que en començar a endegar-se el futur han tingut més sort, han aconseguit estudiar o aprendre allò que els agrada. Un mal dia, però, la sort se n'ha anat en orris; a l'hora de buscar feina de la seva no n'han trobada i han hagut de renunciar al tipus de treball que havien somniat i agafar-ne un que potser no hi té res a veure. Resultat: tampoc no treballen de gust.

I finalment hi ha aquells a qui la felicitat laboral els ha durat més anys. Han fet el que els agradava i ho han fet tan ben fet que s'han guanyat diferents llocs de treball, cada cop més alts, fins arribar a un nivell de gran responsabilitat, on ja no fan res d'allò en què estaven especialitzats. Conclusió: han quedat apartats, per mèrits propis, de la seva verdadera vocació. (Llegiu *El principi de Peter* o *por qué las cosas van siempre mal*, de Laurence S. Peter i Raymond Hull, 1971. És una teoria encara vàlida al cap de vint anys.)

Atès que mentre estem laboralment actius, com a mínim treballem una tercera part del dia, és molt amarg fer-ho a repè; segur que amb els anys s'acaba adquirint la síndrome del "tantsementisme". Les conseqüències poden ser nefastes: absentisme, accidents de treball i feina mal feta.

Em pregunto: ¿Els pencaïres feliços, ho són perquè han pogut fer la feina que els agrada, o bé perquè s'han emmotllat a la que els ha tocat fer? Sigui com sigui, els felicitats i espero que la jubilació els arribi molt tard i no els amargui gaire.

Atropellaments

Quan vaig començar a conduir cotxe em quedava a l'ucina de la quantitat d'animals aixafats que et trobes a la carretera.

Pensava si és que jo abans no m'hi fixava o si és que no n'hi havia tants. De mica en mica he anat veient que dia a dia moren més animals atropellats. I no només els eriçons que es queden adormilats sobre l'asfalt, sinó també els gats, i els gossos.

Cada vegada hi ha més cotxes, més accidents, i més morts a la carretera. La majoria d'accidents tenen el denominador comú de l'excés de velocitat i la imprudència. D'altres contenen una manca de prudència; i molt pocs són realment inevitables.

Abans —em comentava una noia quan li vaig dir que el meu

avi havia mort atropellat— la majoria dels viatges en ambulància, eren per portar malalts. Ara, el trasllat de malalts no arriba ni a una quarta part dels trasllats per accident. Aquesta noia havia estat a la Creu Roja i estava esparverada de com d'uns anys a aquesta part, han augmentat els accidents —greus i mortals— d'una manera vertiginosa.

Un dia d'aquells que ja m'havia trobat diversos animals aixafats a la carretera, comentàvem amb un amic —fent broma macabra— que si continuàvem amb aquest ritme de vida, on la velocitat i la pressa condueixen tots els moviments, d'aquí uns anys ens trobaríem les persones atropellades i llençades a la cuneta

com ara ens hi trobem els animals. El prototip de víctima serien els infants, que travessen corrent la carretera quan menys s'ho espera un, i les persones grans, lentes en el seu caminar.

Tristement, això que va començar essent un comentari macabre, no està gaire lluny de la realitat. Fa dues setmanes, a Granollers, una iaia va resultar morta com a conseqüència d'un atropellament. La setmana passada, a Montmeló, un cotxe va atropellar una nena, sense greus conseqüències... I el passat dijous, a Mollet, una moto va atropellar el meu avi quan travessava el carrer; el va esclafar contra l'asfalt, on es va desagnar. A conseqüència del cop, va morir poc després.

M. V.B.
(Llità d'Amunt)

Xarxa Cultural demana a les universitats espanyoles presència de la llengua i cultura catalanes

L'entitat Xarxa Cultural s'ha adreçat als rectors de totes les universitats de l'Estat espanyol, de fora dels Països Catalans, que no tenen presència acadèmica de la llengua catalana (que són la majoria) demanant la creació de càtedres de llengua i cultura catalanes.

En la seva petició, Xarxa Cultural explica la situació de l'ense-

nyament de la llengua catalana a les universitats estrangeres. La situació és incomparablement millor que la de l'interior de l'Estat espanyol. Després de detallar tots els centres universitaris de l'exterior on actualment es pot estudiar català, exposa que en algunes àrees geogràfiques hi ha fins i tot associacions catalanòfiles. Aquest és el cas de l'Anglo-Cata-

lan Society, North American Catalan Society, Assoziacione Italiana di Studi Catalani i la Deutsch-Katalanische Gesellschaft, que promouen l'interès pel català.

Xarxa Cultural demana als rectors de les universitats espanyoles una resposta clara sobre si tenen previst promoure l'interès per la llengua i cultura catalanes a la seva universitat.

EL REFRANYER

Si vols ser ben servit, fes-te tu mateix el llit

Abans de que sempre és millor que un mateix es faci el llit, ara, tuig una mica del que sembla voler dir aquest refrany. Actualment, homes i dones, viuen sols i no solament es fan el llit, sinó que fins i tot cuinen, van al mercat i se renten la roba. I no ho fan per aconseguir un millor servei, sinó perquè la necessitat els obliga. El sentit d'aquesta dita popular, és el de recomanar els que mai no se senten satisfets de res, que s'ho fan ells. Aquells que en tot troben la falta i que ningú no els fa les coses ben fetes. Pior per ells, però que prescindint de demanar cap mena de servei al problema i s'ho fan ells sols. Si responen, va per ells el problema. Ara, a casa nostra, n'hi ha molta de gent que no té cap problema de recomanar aquest refrany. És un refrany molt d'actualitat sobre els catalans. I és precisament a la feina, al treball i a la vida de treball. Se'n troben a la meua família, on aquest vell refrany té una actualitat especial. Més ha molts de joves que les coses molt ben fetes mai no són aprovades pels seus pares i avis. Hi ha molts que fan més del que poden fer per als seus marits, amb una aprovació negativa pels pares i sogres que mai no els plau res. Aquest és el origen de més de quatre ruptures. D'aquí ve aquest refrany tan antic i aquí és on ve a parar tot el malentendiment dels pares. És quan diem: "Que s'ho facin!" Qui se senti desatès, que vagi sol i encompanyat. Abans de fer-se un mateix el llit del nostre refrany d'ahir i de sempre.

Josep Miquel i Rovira

PlaçaGran

Crònica del Vallès Oriental